

Оилд жамғармаси

ВА

36
сон
8-14
сентябр
1999 йил

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаги, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Эртанги кунимиз, ҳаётимизнинг фаровонлиги, замон талабларидан орқада қолмаслик, тарақкий топган давлатлардан ва халқлардан кам бўлмаслик, бир сўз билан айтганда, истиқболимиз ва иқболимиз, барча эзгу ниятларимизнинг амалга оширилиши, биринчи нафбатда, ўрнимизга келаётган ёш авлодни ҳар тарафлама етук инсонлар этиб вояга стказиш билан чамбарчас боғлиқ...

Ислом КАРИМОВ

ҲАЁТ МАЗМУНИ ФАРЗАНДЛАРИМИЗ КАМОЛИДА

А. МАВЛОНОВ сурати

Ёшлик ажиг бир сеҳру синоатга эга. Ундан узоклашганимиз сайн унинг кадрига, унинг кийматига кўпроқ этиб бораверамиз. Унинг қошига-унинг бағрига қанчалар қайтиши истамайлик афсус, бу истагимиз ихобат топмайди. Умр фаслларини табиат фаслларига менгзаймиз, ёшлигимизни баҳорга тенглаштириб мадҳ этамиз. Табиат фасллари умримиз давомиди қошигизга қайтиб келаверади-ю, лекин ўтаётган умримиз фасллари қайтмайди. Лекин бундук жиддийроқ ўйлаб қарасак умр фаслларини қайта-қайта хис этиб яшаш учун Яратган Эгамга бизга улкан имконият бериг кўйибди. Қандай имконият дейсизми? Ахир биз сиз ота-онамиз, умр берса эрта-индин бою буви ҳам бўламиз... Ҳар бир фарзандимиз билан қадамба-қадам унинг умрими бирга яшагандай бўламиз...

Унинг ҳаётида тўғри йўлини топиши, қоқимласлиги, адамаслигини жуда-жуда истаймиз. Фарзандимиз билан бирга будунёда яшашинг асл мазмuni нимадалиги ҳақида бахшламиз, яна булагимиз, ёшлигимизга қайтганда бўламиз, яна ҳаётни бошидан бошаётгандах хис киламиз ўзимизни. Дил-дилдан истаймиз-фарзандимиз биздан кўра дононор, ақллироқ, комилроқ бўлиб етишин, биз кўрмаган довонлардан ўтсин, биз ошмаган чўқириларни забт этисин. Карагн, ота-она, бобо-буви бўлиш бу дунёда нақадар улуг саодат

жан-балолика қайтаркан-миз, ёшлини қайтадан бошдан кечиаркан-миз, нақронлик, галибик нашуя на-мосини қайтадан

хис этарканмиз... Ота-она бўлмоқ завку шукухи, машаққату заҳматини баҳш этган Яратган Эгамга ҳамду санолар бўлсин...

Кишилик дунёси яралибдики, у яратиши, каффетиши ишқига мубтало... Дунё инсоннинг ана шу яратиши- каффетиши ишқимизни бўйича замонавий ўкув жихозлари билан таъмирланган билим даргоҳларидан фарқи шундаки, -деди маддех директори Аббосхон Хўжав.- Ҳар бир талабага камида 4 та ихтинослик бўйича билим беради. Талаба оддийина суз таъминоти ва системалар устаси мутахассислигини эгалларкан кўшимча равишда чилингарлик, йигувчилик, электр газ пайвандловчилик, ҳайдовчиликни ҳам ўрганди. Тўғри, каффетарнинг ҳар бири ўзича мустақил бир соҳа, уларни эгаллаш осон кечамида. Лекин замонавий синфоналар, компьютерлар, билимдан устозу ўқитувчilar шогирдларни билим эгаллашдаги маҳақатини албатта енгиллаштиришга хизмат килишади...

“Бундай муҳташам бинолар биз янги ҳаёт куриш йўлида астойдил қадам кўяётганимизни кўрсатади. Чунки бундай ўкув даргоҳини битириб, каффетаган ёшлар кам бўлмайди, ҳаётдаги ўз мақсадига албатта етади”, -деди Президентимиз журналистларни билим эгаллашдаги маҳақатини албатта енгиллаштиришинг бебаҳа меросини рўбига чиқариб, ўрганиб, табтиқ этадиган бай пайтимида, наవбат ушбу олий диний таълим даргоҳини таъсис этишига келди, десак ўч қандай муболага бўлмайди...

З сентябр куни яна бир тарихий унтилмас воеқа содир бўлди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонига кўра, Вазирлар Маҳкамаси хузурида ташкил этилган Тошкент Ислом Университетининг тантанали очилиш масросими бўлиб ўтди. Унда давлатимиз разбари Ислом Каримов иштирок этиди ва нутк сўзлади.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов 2 сентябр куни пойтхатимизнинг Акмал Икромов туманинадаги курилиш ва коммунал каффетарнинг коллежининг тантанали очилиш маросимида қатнашди ва нутк сўзлади.

Ҳам шаклан ва ҳам мазмунан замон талаблари даражасида қурилган бу коллеж 900 ўқувчига, 10 мутахассислик бўйича замонавий билим беришга мўлжалланган. “Тўзиқ замонавий ўкув жихозлари билан таъмирланган билим даргоҳларидан фарқи шундаки, -деди

римизнинг асарларини, гояларини, ўрганиш, таҳлил этиш, ривожлантириш, бу борада илимий-тадқиқотлар олиб бориш, ҳалқимизнинг диний садоҳонлигини оширишга хизмат килишнан кўзлайди.

Тошкент Ислом Университетининг очилиши мамлакатимиз ҳаётидагина эмас, балки бутун Ислом дунёсида катта аҳамиятга молик воқеа бўлди.

“Нима мақсадда бундай исломий билим масканни ташкил этилди?” -деди Президентимиз. Бу саволга жавобни ўтган саккиз йил ичидаги ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий соҳалардаги, аввалимлабор мавнавиятни борасидаги амалий ишларимизда, ҳаётимиз киёфасини, маъно-мазмунини мутлақо ўзгартираётган ислоҳотларда топиш мумкин. Милий ва диний қадиряларимизни, маънавиятимизни қайта тикланаетган буок ажодларимизнинг бебаҳа меросини рўбига чиқариб, ўрганиб, табтиқ этадиган бай пайтимида, навбат ушбу олий диний таълим даргоҳини таъсис этишига келди, десак ўч қандай муболага бўлмайди...

Оқкан дарё оқвареди... Бизнинг турли давру замонларда турли ном билан атаглан мүқаддас Ватанимиз дунё тараққиётiga ҳамиши ўзининг муносиб хиссасини кўшиб келган, бундан кейин ҳам шундай бўлиши шакшубҳасидир. Тараққиёт-каффиёт инсон илму ҳунари, инсон интилишию изланишидан бунёд топади.

Мустақил ўзбекистондаги буғуни кунда Инсон камолоти кун тартибидаги бош масала экан, иншоолпоқ бу максад-ниятлар ўз ижобатини топкусидир... Дилбар САЙДОВА

ОРТДА ҚОЛГАН ИЗ ЯХШИ

Оиласда бахтли айл, қайнота-қайнонасинг дусосини олган Тамарахон ёш бўлишига қарамай кўпига бош бўлди. Йигит-қизлар рэйтинг усулида баҳоланмоқда. Болалар ўртасида билимига яраша ўзига-ўзи баҳо кўйиш жорий этилди.

Бугун мактаб жамоасининг қай бири билан сұхбатлашманг, Т.Чўтибоева ҳақида илик гап эши тасиз. Бизга ҳаммадан ҳам кўра ўзбек тили ва адабиёти муаллимаси Иноятхон Фозиеванинг "Аёл киши раҳбар бўлса, ўша жойда маданият, этика-эстетика бўлар экан", деган фикрлари ёкиб тушид. Чунки Тамарахон биринчи ишини мактабни ободонлаштиришдан бошлаган эди. Тарих фани муаллимаси Мухаррамон Султонова рост гапни айтди. Бир вактлар бу мактабнинг ҳолати анча оғир эди. Айниқса, фан кабинетларида кўргазмали курроллар етишмасди. Тамарахон мактабга бош бўлиб келди-ю, у билан бирга нафосат кириб келди. Бутун бир жамоанинг бошини қовушириб, энг аввало танланган касбига, иш жойига муръйотди. Синф хоналари қайта жихозланди.

1999 ЙИЛ-АЕЛЛАР ЙИЛИ

Шу ўкув даргоҳи туманда мусиқа фанидан таҳжира синов мактабига айлантирилди. Утган йили "Оқила қиз" кўрик-тандовида биринчи ўринни кўлга киритишиди. Энг муҳими ўкувчилар мустақил фикрлашга ўргатиди. Йигит-қизлар рэйтинг усулида баҳоланмоқда. Болалар ўртасида билимига яраша ўзига-ўзи баҳо кўйиш жорий этилди.

Бугунги кунда мактаб ўз маблағига эга. "Оқ олтин" жамоа ҳужалигидан ер олиб дехончилик қилишти. Бундан тушган маблағ, энг яхши иш ташкил қўлётган муллимларга, синф хоналарни таъмирилаш, жихозлаш учун берилмоқда. Тамарахон оталиқ, ташкилоти ва қишлоқдаги саҳоватли инсонлар кўмугига ишонишиб, бир қатор хайрли ишларни бошлаш арафасида турганидан қўондик.

- Нимагаки эришган бўлсан, турмуш ўртогим Холмат Асанганинг хиссалари катта деб ўйлайман. Боиси, у киши ўқишим, ишланиш учун ҳамма шароитни яратиб бердилар. Кизларимиз Шаҳнозахон, Гулнозахон, ўғлимиш Шерзодбек бизнинг баҳтилиз - дейди Т.Чўтибоева.

Бир қарашда аёл боши билан тиниб-тингимасники бўйинга олган замондошим, Тамарахонга ҳавасим келди. Зоро, орамизда шундай аёлларнинг борлиги, улардан колаётган ҳар бир из кутлуғи ва мукаррамдир.

Дилбар ҲАЙДАРОВА

ХУШОМАД ЁМОН ИЛЛАТ

Жамият учун хушомадгўйдан зарарлироқ кимса бўлмаса керак. Чунки хушомад бор жойда оқибат чекинади, ёлғон голиг бўлуди, адолосатсизлик хукм сурди, айни вақтда хушомад авж олиши ялпи манкуртликин келтириб чикаради. Қобилияти паст одамлар ишшибоши бўйлиқ қоладилар, ташаббуста ўйларни саҳифада оқибатни юкорига ёкиш учун сарф этади, асосий ишлар ўлда-чўлда колиб кетади, натижада ялпи колоқлик авж олади.

Шунинг учун оиласда энг аввал оқибатни тарбиялаш, хушомадгўйдан сақланиш, ҳимояланиш йўлларни ўргатишмиз лозим.

Агар фарзандингиз сиз буюрган ишни бажаришга курдати етмай, ёйинки бажаргиси келмай, сизга хушомадгўйни кила бошласа, катъий чоралар билан бунинг олдини олинг. Хушомад мақтобдан бошланади. Мақтоб сизнинг кўзингизга пarda бўлади. Сиз бўлаётган воеалар мөхиятини тушунишдан маҳрум бўласиз.

ТАРБИЯ СОАТИ

Ишни бажармагани жазолаш ўрнига, танқид қўлганин жазолашга ўтасиз. Чунки мақтоб авж олган жойда танқидга ўйл берк бўлади. Лекин танқид-келажакнинг меваси бўлганлиги учун, Сиз келажаги маҳрум бўлган, келажаги йўқ одамга айланасиз. Шу сабаб хушомаднинг оддини олиш учун оиласда ўзаро дўстона танқид ўрнатилиши лозим. Оиласнинг ҳар бир аъзоси бажарилаштирилган ишнинг сифати ва суръатига танқидий караш, мулоҳаза юритиши ўргансин.

Кейинги пайтда оқибат йўқолаётгани ҳақида кўп галирилаяпти. Сабаби нимада? Сабаби -хушомад авж олганингиди. Дейлинишдан кеч келдингиз. Онаси сизни уришмаслиги учун унинг қиглан овқатини зўр бериб мақтасиз, саронжом-саришта дейсиз. Колбуки тонгда. Ишга кетаётганда бунинг аксими ни айтган эдингиз. Буни фарзандингиз кўзи билан кўриб, кулоги билан эшиштайди.

Бошқа бир куни аёлнинг пул сўраш мақсадида Сизни "адажониси" деб, туфлиаринизни артаяпти. У ҳам кечи бундай кимлаган эди. Фарзандингиз буни ҳам кўзи билан кўриб, кулоги билан эшиштади. Унинг назаридага бундай ишларга йўл очилади. Энди қизингиз дуғонасиникида зиёфатда бўлиш учун онасини бўйнига осилиб, қуноқлаб ўлади. Онаси суюнганидан қизига руҳсат берни юборади, хотто унга топширилган ишнинг бажарилмаганинги ҳам эътиборга олмайди, баъзида у бу ишни кичигига буюради. Агар кичик фарзандингиз эътироз билдириса, уни уришиб берасиз. Ҳамда фарзандлар ўртасида оқибат камайётганингидан шикоят қиласиз. Аслида барига мақтоб, эркалашдан эриб кет-

ган. Она айбдор. Оиласда фарзандлар кўп ишни оналар орқали битирадилар, чунки оналарни кўнгли юмшок бўлиб, мақтова тезда эриб кетадилар. Оталарнинг йўриги бошка. Натижада оиласда она-ота билан фарзандлар ўртасида элчига айланади. Мана шу ерда яна бир хафли вазият вуҳудга келди. Она фарзандлари айбина ёўпчига айланабигина қолмай, у ёлғонни ишлатилишига йўл қўяди. Натижада фарзандлар айб жазосиз колиб, хато йўлда давом этадилар.

Энди эрта кетиб, кеч келаётганда оиласда ахволни билиш учун оиласнинг кичик аъзосини разғатлантириб, қақимчиликка йўл қўяди. Оиласда ишо жой ола бошлайди. Отадан ширин конфет олиб ўрганган болакай, катта булагч директорни асосий хушомадгўйига, яқин айғоқсигига айланади. Бу айғоқни иш билан шуғулланмайди. Куни директорга хушомад килишу, ходимлар ҳақида маълумот тўплаш бўлиб қолади. Бундайлар жуда кўп раҳбарларга ёқади. Бироқ мана шу ходимнинг барҳиридан ўтиши корхонада адолатнинг бошланиши бўлади. Айни вақтда бу ходим адолат насанаси, адолат номи билан корхонадаги энг яхши ходимларга балчиқ чаплади. Ҳаммасига сабаб-кечқурон оила сиридан отани воқиф килиш учун қақимчиликка ўрганган, хушомадгўй бола. Шу хушомадгўй болани тарбияланган отанинг жамият олдидағи зине-бекиёсдиди.

Болалагимиз ҳамон эсимда. Маҳаллада саноқни хонадонда телевизор бор эди. Кўпчилик концерт ёки яхши фильм намойиш этилса ушбу хонадонларда томоша киларди. Биз ҳам қўшниникига чиқиш учун, вақтили ховлиларни супурриб, сув сепиб, ҳатто ўринларни солиб, сўнгра отамиздан руҳсат сўрабардик. Биз қўшниникига чиқиш учун бошқа кунлар қимлаган ишларни қилиб, отонамизга алоҳида мақтovлар ёғдирардик. Кейинрок ўйдаги кattalap бунга чек қўйишди, бизни телевизор кўриш учун чиқиши катъиян манъ қилиши. Биз бир қанча кунлар хафа бўйли юрдик, кейин эсмиздан чиқиб кетди. Энди бислак, ота-онамизга телевизор баҳона, хушомад қилишимиз ёқмаган экан.

"Хушомадгўй одамлар сурбетларча муно-фикаликка хурмат билан қарайдилар", деган эди Бальзак. Шунинг учунни буюк қишилар ҳеч қандай хушомад қимайдилар. Майдада одамлар эса ақсина хушомад қилиш билан бирга ўзлари хавас қилган атоқли шахсларнинг ҳаётий муҳитига кириб олиш учун янага майдалашадилар.

Ҳамдам ТЎЙЧИЕВ

ЭЛ ЭЪЗОЗИДА

Нурота туманида аср билан тенгдош онахонлар талайгина. Ойбозор Асадова Аҳмад Яссавий кўчасида истиқомат килади. 105 ёнда.

Хаётнинг неклигидан кўра ташвишини бошидан кўпроқ кечирган Ойбозор ая хонадонида байрам. Аянинг 175 нафар суполаси кутлуғ ёшини кутлаш максадида йигилишган.

Аянинг ўшлиги уруш даврига тўғри келади. Колхоза чиқиб куни билан меҳнат қилган ая кечаси ҳам тиним билмайдилар. Икки кўлда иккى куви шопириб ёғини ҳам, қутилган курутларни ҳам жангилларга жўнатадилар. Уруш тугаб тинч ҳаёт бошлангач ҳам ая ишни давом этирадилар. 1949 йилда бевакт ўлим турмуш ўрготидан ажратгач, 4 нафар фарзандига ҳам оталик, ҳам оналик қилди.

Бу оиласнинг 2 нафар фарзанди Облокул ва Эгамқул Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қишлоқ ҳужалиги ходими.

Аянинг 2 келини, 6 набира қизлари бугунги кунда ёш авлодга таъмин-тарбия бериб келишмоқда. 25 набира, 74 айира, 5 чевара доимо ая бошида парвона.

Ая билан сұхбатлашган қишининг қалби қувончларга тўлади.

Аян бутун Нурота ҳалқи "Бийпари" деб атасиди. Бунинг боиси бор албатта. Аяга бориб учрашган қишини дардини а одинданд сезиз, айтиб бера олиш қобилиятига эга.

Ойбозор ая 70-ийларга қадар доялик ҳам қилганлар. Ойбозор аянинг кенха келини Сафия опа:

- Қайнонам ҳали ҳам бўш ўтиришни ёқтирумайдилар. 105 ёшга кирган бўлсаларда, кўлларидан игна-ит тушган эмас. Ўзларининг чархлари бор. Биз келинлар жун йигириб гилам қимоқчи бўлсак қайнонамиз доимо ҳаромхизим. Ҳар йили 2 та гилам тўқитишига ҳаракат киладилар, шунга яраша жун йигириб, таҳлайдилар ва бизларни гилам тўқишига мажбур қила-дилар, -деб ая ҳисплатларини тилга олди.

Марҳабо АҲАТОВА

ЯХШИЛАРДАН СЎЗ ОЧДИК

УЧҚУНДАН ОЛОВ ЧИҚМАСИН

Учқўприк туман ёнгинга ҳарши кураш жамияти раиси Мустафо Шобутов билан сұхbat.

- **Мустафо ақа, аҳоли ўртасида ёнгин хавфсизлигини таъминлаш борасида қандай ишлар амала оширилмоқда?**

- Бизнинг асосий ишмиз туманини ахолисини, корхона ва ташкилотларни ёнгин хавфсизлиги билан таъминлаш. Аҳолининг хотиржам яшаши учун етарли шароитларни яратиб беришдан иборат. Маълумки, биз хозир техника асрида яшайпмиз. Ҳар бир хонадонда, корхоналарда электр ёртигичлари мавжуд. Бъзида бизнинг безътиборлигимиз боис арзимас бўлиб кўринган электр симчаси ёки газдан чиқкан олов каттакон талофотларни кетириб чиқаради. Шунинг учун биз ахоли ўртасида тез-тез тадбирлар ўтказиб, ота-оналарга болаларни қаровсиз қолдирмаслик, электр, газ ассобларига яқинлаштираслик ва фойдаланмасликни тушунтириб бораяпмиз.

Айни кунларда туман газлаштириш, ўт ўчириш ходимлари билан ҳамкорликда киши мавсумини яхши ўтказиш учун пахта куритиш шохбочаларини ёнгиндан сақлаш чора-тадбирларини кўрмодомасиди.

- **Сиз раҳбарлик килаётган ташкилотда ишни ходимларни ижтимоий химоялаш қандай йўлга кўйилган?**

- Очиғини айтсан мени ҳам бошқалар катори улугъ хаз сафарига бориб келиши ниятим йўқ эмас. Лекин маҳалладошим ўғлини ўйлантириб, элга дастурхон ёзишига кўлил кулиб турган бўлса-ю, мен уларга ёрдам бериси ўнгни сафарга кетсан шу инсофандими? Исламарни аник айтиб ўтмасамда бир неча ходимларни оиласи авхолларини яхшилашда жамият беминнати хизмат кўрсатди. Оллоҳ насиб қиласа биз ишчилари мизга бундан ҳам яхши шароитлар яратиш бериси ниятидамиз.

- **Мазмунли суҳбатингиз учун ташаккур.**

Сұхбатдош Мұхтор БЕК

ВАЛИБОЙ ОТАНИНГ ХИММАТИ

Сурхондарёнинг Денов туманидаги Саидахмад қишлоғида яшовчи Валибой ота Сатторов иккى кам саксон ёшда. Отакон, хали ӯткам. "Бир ўзи иккى йигитнинг юмушини қилади", -дейиши тенгкурлари ҳазиллашиб.

Камгам, камтар отакон ҳамқишлоқларидан сира маслаҳату ёрдамини аямайди. Ӯзи ҳали ҳануз меҳнатсиз туролмайди. Фарзандлари ва неваралари даврасида тўкин, фаровон яшапти. Томорқада ишлаш, чорва боқишина хуш куради.

Мустақиллик байранда муносабат билан отакон "Сурхондараётранс"га қарашли "Чашма" болалар лагерига 90 минг сўмлик бокилларни новосинни совга қилди.

- **Фарзандларимиз болаларимиз соглом бакувват бўлиб ўссинилар, -деб тилак билдириради Валибой ота. - Илоҳим юртимизни Алномишу, Рустамлари кўпайисин.**

Обид СўФИХОНов, журналист.

ДАВЛАТ ВА ФУҚАРО МАНФААТЛАРИ УЧУН

Сиёсатимиз йўналишларидан бири саналган солик тизими ҳақида нималарни биласиз? Ҳолисона айтганда билишимиз керак бўлган нарса шуки, солик тизими курилашак ҳукуқий демократик давлатнинг моддий базасини мустаҳкамлашга хизмат қиласди. Шу учун ҳам биз давлат солиги ва у билан боғлик масалаларга тўғри муносабатда бўлишимиз шарт.

Қўшимча давромад қуловчи корхоналардан маҳсус кўрсатма талабларига кўра давлат солиги ундирилади. Бундай корхоналар раҳбарлари ўзлари яшаётган шаҳар ёки туман солик идораларига белгиланган муддатга мурожаат этиб, солик билан боғлик муаммоларни, ҳамжи-

ҳатлика ҳал этиб боришлари лозим. Лекин, кўп ҳолларда бу қоидага амал қилинмаёт. Шу йилнинг биринчи яримида туманимиздаги 548 та корхонада текширув ўтказилганда, уларда соликка тортилиши керак бўлган манбааларни яшириши ҳолатлари кузатилди. Биргина, "Енгисона-ноатинвест" моли-

хужжатлар туман прокуратураси ихтиёрига юборилди. "Кейхон" кўшма корхонасининг иши текширилганда ҳам худди юкорида таъкидлаганимиз сингари ҳолатлар қайд қилинди. Кўрилган фойдадан ундириладиган солик ўз вақтида давлат хазинасига ўтказилмаган. Бу корхона томонидан ҳам жуда кўп миқдордаги даромад яшириб қолинганлиги аниқлангач, жинойи иш кўзғатилди.

Мұхтарам Президентимиз ҳамиша аёллар фаолиятига юкори баҳо берадилар. Туманимиздаги "Ал-Фурат", "Агробио-сервис", "Аристократ" фирмаларига етакчилек килаётган аёллар давлат солиги тизими ҳақида тўла маълумотга эзгилар. 1153 нафар тадбиркор аёллар ўз вақтида туманимиз солик идораси рўйхатидан ўтганлар.

Туманимиз солик идорасида 236 иши хизмат қилаётган бўлса, шундан 68 нафари аёллардир. Идорамизда хотин-қизлар кенгаши фолият кўрсатади. Ҳар ойда бир маротаба турил жойларда ўтказилётган давра сұхбатлари хотин-қизларнинг солик тизими хусусидаги би-

лимларини оширишга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Шунингдек, туманимизда яшаётган кам таъминланган ёки кўп болалик оналарга зарур ёрдамни уюштириб борамиз. Муҳими, ҳар бир иши солик идоралари давлат ва фуқаро манфаати учун самарали хизматда бўлаётганини англаб етсиз. Ҳукукий демократик давлат куриш йўлида дадид одим ташланётган бир пайтада солик тизими ҳақида аниқ маълумотга эга бўлишимиз айниқса зарурdir.

Камолиддин ИСМОИЛОВ,
Тошкент шаҳар,
Юнусобод тумани
Давлат солик
инспекцияси бошлиғи.

ТУРМУШ САБОҚЛАРИ

ОИЛА СИРИНИ ДАСТУРХОН ҚИЛМАНГ

Туманимиз вилоят марказига ўқын бўлгани учун транспорт жуда сероб эди. Шунинг учун ётқода қолмай кўп вақт уйдан қатнэр эди. Айниқса, жума кунда кетишини ётирадик. Сабаби ўша куни оқсоқоллар жума номозини ўқигани "Жомеъ" масжидига келишарди. То манзилларига етгугу қадар ибратли ўқиоя ва ривоятлардан гаплашиб кетардилар. Айниқса бир отахон бор эди. Айниқса бир фаршиштари, имонли, юзларидан нур ёғилиб турарди. Отахон шундай сехрли оҳанга гапиради, ҳамма ўз-ўзидан жим бўйли тингларди. Мана, бизни олийгоҳни битирганимизга ҳам 16-17 йил бўляпти. Эҳтимол у отахон оламдан ўтгандирлар, балки ҳаётдирлар. Агар дунёдан ўттан бўлсалар (чунки анча кекса ёдилар) охиратлари обод бўлсин. Кечагидай эсмади.

Ўшандай жума кунларидан бири эди. Биз шоҳбекатта келгандада "Булук боши"га борадиган автобус тўлиб қолган экан. Шундай бўлса ҳам чиқди. Чўнки биз бирга кетишини ётирадиган отахон автобусда эди. Биз чиққандада бахс қизин боради. Беихтиёр сухбат мавзусига ётибор бердим. Бир аёл қайнонаси ҳақида кўйиб, ёниб гапиради. Ундан "жилов"ни иккичини олди. Автобус ўрнидан ўзғандали ҳам, сухбат или узилмади. "Қайнона-келин" можароси анча давом этди...

- Ҳадеб "қайнона" ундоқ, қайнона бундок" деяверманлар айналайлар. Насиб кипса, сизлар ҳам қайнона бўласизлар. Ўшандай билансизлар қайнонали ҳам осон эмаслигини", - деди бир онахон. "Э, биз қайнона бўлсан унка қайнона бўйламиш!" - дедарров жавоб кайтарди бахс иштирокчиларидан бири. Хуллас, на у томон, на бу томон крой демайди. Агар, шу йўсун-

да кетса, баҳснинг жанжалга айланиши турган гап эди. - "Аслида иккала томон ҳам бир-биридан қолмайди", - деда ўз сўраб субхатга кўшилди отахон. Ҳамма эътиозис, нигоҳлари билан "нега?" дегандек у кишининг гапига кулоқ тутди. - Биринчидан, бунақ оилавий мажораларни кўнглиник ичидаги айтишингларнинг ўзи нотўри. "Келиним ёмон" деганга бирор яхши келини бермайди. Кайнонам "ёмон" деганга ҳеч ким яхши қайнонасини бермайди. Оиласиев сироилада қолиши, келинлар ёш бўлганларидан кейин паст келиши, кайнонасини хурматини жойига қўшийи керак. Чунки, ким нима экса, шуну ўради. Кўрсатганини кўради. "Қолишмайди" десам келинлар ётироф билирди.

Бу воқеа қачон бўлган билмади, эҳтимол қўймачатлик ийларидаридир. Айтишларича, "Бир қайнона келинга тандирга ўткалаши буюриб, ўзи нон ясамоқи бўлибди. Шу пайт кўшиларни бир жойга қаъда маътракага чақириб қолибди. Келинини чақириб: - "Хой келинжон, ҳамир 12 та нон бўлади. Чиройли килиб ясад, ёғиб олин!", - деб тайинлаб кетиби. Қайнонаси кеттандан кейин, келин ўйлабди: "Бувим 12 та нон бўлади деди. Кел шунни 20 та килиб ясад, 8 тасини яшириб кўйсан-чи. Қаердан билирди? Ҳамма нарсани биладиган бўлади, кани кўрай-чи, сезармикант?", - деб ҳамирни 20 та нон қилибди. Саккизта нонни у ерга яшириби, кўрингандек бўлавериби, бу ерга яшириби, оҳири бўлмабди. Ўйлаб нонни илга тизиб белига боғлаб, устидан тушмайдиган килиб илни 3-4 айлантириб олиби.

Қайнона келиб қараса, нон ёпилган. Ушлаб кўрса, салмоғи ўзи кутгандан енгил. Синиковлик билан у ерга разм солибди. Ётибор беириб қараса, келинининг беллари

тўлиб қолган эмиш. "Ҳап, сенми эргилик қолган бир болламасам".

- "Хой, келин, бугун қаъдада хотинлардан ажойиб ўйин ўрганиб келдим-да. Келин сизга ҳам ўргатаман!", - деб келинининг белларини ушлаб, нонни тушрибий юбориш ниятида пастта қарашиб тортиди:

- Сони бор- сифати йўк,
- Сони бор- сифати йўк!, - деб келинининг атрофида айланарниши. Қайнонасининг найнрангини пайқаб қолган келин ҳам бўш келмай, қайнонасининг белидан ушлаб олиб:

- Ити бор-ҳадиги йўк,
- Ити бор-ҳадиги йўк, - деб ҳеч нарса бўлмагандек ўйнайверган экан. "Колишмайди" деганиннинг боиси ҳам шу" деб мунозарага якун ясагандек бўлди отахон.

Шундан кейин бахшлашётгандардан ҳеч бирни "чурк" этиб оғиз очмади. Бирор шивирлабигина "Қайнонаси зинандир-ки келин шунга мажбур бўлгандир", - деди. Кимидир: "Боллаш керак эди келини "Этри кўл" экан", - деда. Лекин, нуроний отахон ўзига тик бокиб, ҳеч ким ҳеч нарса демади. Оиласиев мажаросини "дастурхон" қилганлар мулзам бўлиб қолди, менимч.

Баъзан, чамалаб солинган нарсага ётироф билдириб ўлчамоччи бўлсан онам:

- "Эй болама, солавергинг. Рўзгорда кўравериб, "кўзим-торози, бурним-шайн" бўлиб қолган", - деб коладилар. Шунда беириб ёдимга ўша қайнона тушади. Ўшандай бўлиш учун юксак идрок, фахум- фаросат лозимлигини хис этаман.

**Раъно КЕНЖАЕВА,
Андижон вилояти,
Ҳўжаобод тумани.**

ХОТИРА МУҚАДДАС

ЧИН МАЪНОДАГИ ИНСОН ЭДИ

Ҳаёт жуда ширин, яшаш ундан ҳам ширин, аммо ҳар бир ҳаракатдаги жисмнинг чегараси бўлгани каби инсон умринг ҳам чегараси, яъни ўлчаб берган ризиқ, санаб берган куни бордир. Киши улғайран сари орузлари ҳам ўзгара тус олар экан.

Сирдарё вилояти Холос туманидаги фуқаро Мурод Турсунбовнинг вафоти нафакат Сармич қишлоғи ахлини, балки бутун Холос туманинг фуқароларини чукур қайгуга солди. Чунки фойдий, жонкуяр, чин маънодаги инсон вафот этди. Шу худуддаги Тимирязев номли бодгорчилик ҳужалигидаги кўп йиллар директорлик қилиб, ҳалқига хизмати сингаран, ҳурмати баланд эди. Кейинчалик фермер-хўжаликни юртди, бу ерда ҳам давлатга, ҳам ҳалқига нафи тегиб туради.

Бу инсон бир устундек сунячик эдик, бирор киши ҳожати билан мурожаат қилса албатта мушкулини енгиллаштиришга ҳаракат қилирди. Маҳаллада бирорта хайрли, савобли маърока бўлса бу камтариш зат доим бош-кош эдилар. Вафот кунининг тўғрисида илик гаплар айтилди.

Муҳими шундаки, оддий, кўйчиликка ёқсан, эл дуосини олган чин инсонга ўзимли олдидан ўзига маълум бўладими, ҳар қалай қазосидан бир кун аввал пирлари бўлмиш эшонларини чақиритириб, "мени куни-қазом якин, мендан рози бўлинг, Сиздан барча кавм-қариндош, ургуларимдан, таниши-билиш дўсту-бирордларимдан розиман, ҳеч кимдан гина-кудуратим йўк, шу гапни ҳаммага айтинг", - дебди. Сўнг барча ўтган авлод-ажоддларига атаб бир тиловат килириб розилигини олиби.

Эртаси куни иккى ўғлини чақириб ёнига ўтказибди, кўйларини маҳкам ушлаб ўз розилигини билдириб, улардан ҳам розилигини олиб, болаларига панду-насиҳатларини баён қилиб, "энди боринглар таҳорат қилиб қелиб бошимида ўтириб калима қайтариб туринглар", - деб хонадан чиқариби. Сўнг хотинини ёнига чорлаб, ундан миннандор эканини айтиб, ният ва насиҳатларини тушунтириби. "Бошимиш ёстики бирини олгин", - деб буюрибида. Сўнг барча ўтган авлод-ажоддларига атаб бир тиловат килириб розилигини олиби.

Ешиши яшаб, ошини ошаб, вакти-соати етган барча мўйин-мусулмонларга шундай беозор енгил ўйини берсин.

**Отамурод РУСТАМОВ,
Сирдарё вилояти, Холос шаҳарчasi**

ҚИНГИР ИШ ҚИРК ЙИЛДА ҲАМ БИЛИНАДИ

"К" ўзини ўша дугонасинг ўрнига кўйиб кўрсин. Кайтар дунё дейдилар. Унинг дугонаси билан овсинг бўлиши у ёқда турсин, ҳатто юзига қарашга ҳам ҳақи йўк. Азиз қассоб ҳам ноинсоф экан, ундиаларни она заминимиз қандай қилиб кўтариб юрпили? Уни пул, мол-давлат куттириган.

"К" исмли қиз тенгини топиб ҳаётда ўз баҳтини, ўз ўрнини топиб кетса дейман. Зинхор оиласи бор эркак билан учрашмаслиги керак. Одамлар орасида ёргу юз билан юрсин, иффатли, интизомли, покизи ва ҳалол яшашга нима етсин. Ўзек қизларимиз ўзларининг қадрини билишича, ўзларигина таниши; одамлар ҳавас қўлса аргизудек бўлишича, ҳар бир қадмини ўйлаб босишича, ҳаётимиз нақдар тотли бўлар эди. Ахир айтинглар, сизларга нима етишмайди? Ўқисангиж - ўку даргоҳлари бор, ишлайман дессангиз-иш жойлари бор. Ҳурматли Президентим Ислом Каримов бу йилни "Аёллар йили" деб белгилади, шунга лойик инсонлар бўлиб яшшимиз керак. Ҳаёт одамга бир марта берилади, уни шундай яшаш керакки, сўнгига нафасимизни олаётганимизда, қариган чогимизда ёшлиқда қилган ҳатоларимиз учун юзимиз шувут бўлмасин, бошимиз эгилмасин. Доим магрур бўлиб юрайлик.

Ахир ўзининг конохоли умр йўйдуши бўла туриб, рафиқаси туриб ёмон, яни ҳаром йўлга кириб кетганинг озми? Тенг ҳукукли бўлдик, мустақил бўлдик, деб қинир йўлга юрмайлик. Қинир ишнинг қийиги қирк йилдан кейин ҳам унтуитмайди, -дейди ҳалқимиз. Онда-сонда бўлса ҳам шоли ичиди курмаклар учраб турди. Бундай инсонларга нисбатан қонунда янги модда очиб, жиноий жавобгарликка тортила, деймиз. Биз чекка бир қишлоқда яшамиз, афуски, қишлоқда ҳам ҳаётшик қадам босувчилар топилиди, уларга ҳеч бир чора, тадбир кўлланилмайди. "Аёллар йили" муносабати билан бузуклики таг-томими билан йўқолса, дейман. Етимхоналарга қаҷалоқлар келмаса, дейман. Қишлоқда кимга "К" исмли қизнинг мақолосини айтсан ҳаммаси, "газетага хат ёзинг, зора қизларимиз ўйлаб иш тутса, кўзини очса, оилаб-зарлар йўқолса, етимлар сони камайса", -дейшиди. Ниятимиз ҳамма ҳам тинч ва беғубор, баҳти ҳаёт кечирсинг.

**Мукаррам РИЗУЛОВА,
нафақаҳўр, б боланинг онаси.**

ҚЎЗИНГИЗНИ КАТТАРОҚ ОЧИНГ!

К исмли синглим, сизнинг мактубингизни ўқиб, тўгриси даҳшатта тушдим. Ҳафа бўлмаган, яшириб ўтирийман, Сиздан ҳам, Азиз акангиздан ҳам хур-санд эмасман.

Эшитинг! Сиз бирга ишлайдиган дугонангизнинг эрени севиб колибиз, у ҳам. "Нима қилас, кўнгил экан", -дейшингиз мумкин, аммо кўнгилга кўйиб берсангиз нималарни истамайди, дейсиз. Мен бир гапни данглар айтаман. Сизнинг бу севгингиз жонажон дугонангизни баҳтсизлиги билан якун тоши мумкин. Азиз акангизни укасидан сизга сочи келиби. Кейин сиз Азиз акангизга маслаҳат

МАКТУБЛАРИНГИЗ КЎЗИМИЗГА ТЎТИЁ

Азиз Мухлис!

"Оила ва жамият" да йил бошидан бўён чоп этилган мақолалар юзасидан фикрларингиз баён этилган мактублар-акс садолар ниҳоятда кўп ва хилма-хил. Бақт эса физиллаб ўтиб кета-япти, ҳаёт янгидан-янги муаммолари олдимизга кўяяпти. Аксарият ҳолларда акс садолардан ўз вақтида, ўз ўрнида фойдаланиш имкони бўлмаяпти. Лекин чин қалбдан битилган жон-баҳш, сўз-фикр олтинга ўхшайди, ҳеч қачон занглашмайди, қадрини йўқотмайди. Ихlosus ёти-тиқодиши билан редакцияга йўллаган мактубларингиз саломги ва аҳамияти ҳам мисоли олтинга тенг. Шу сабабдан айнан бир мақола, дил изҳори чоп этилганидан бўён маъмум муддат ўтган, балки унда тилга олинган муаммо-ю, ташвишлар очимини топган бўлса-да, лекин айни шу кунларда ҳудди шундай дарду ғамлар исканжасида қолган, маслаҳат, далдага муҳтоҳ яна қанчада одалар бор бўлса керак.

Шу мақсадда дил изҳорлари ачна илгарироқ чоп этилган бўлса-да уларга келган акс-садоларни ётиборингизга ҳавола этиб борамиз.

"УНДАН БУ ГАПНИ КУТМАГАН ЭДИМ"-6-сон

Еслатма: "Ёшим 22 да. Дугонам билан бир шифохонада ҳамшира бўлиб ишлаймиз. Ниҳоятда ахилмиз. У турмушга чиқкан, ўйларига кўп бориб турардим. Унинг эри-Азиз ака менга севги изҳор қилди. Мен ҳам уни ёқтириардим. Биз учрашадиган бўлдик. Муносабатларимиз шу даражага етдики бир-бирингизсиз турломайдиган бўлиб қолдик. Энди укасидан менга совчи келди. Нима қиласай? деб ёзганди К.исмли қиз.

Солибсиз. Ана шу ерда Азизвойга нисбатан нафрати ошмаган одамни бу ёргу оламдан топиб бўлмаса керак. Ўз укасини бўлажак хотини билан учрашиб юраверишина тақлиф қилган акан мусулмончиликда инсон дейиш гуноҳи азим. У ҳам хотинига, ҳам укасига хиёни қилиб сизни ҳам бўла-жак кўёвингизу яқин дугонангизга хиёнат қилишга ундаяпти. Сиз ака-укани ўртасида "қўирчоқ" бўлишини истамайсиз, бироқ Азиз акангизсиз ҳам турломайдиз. Мен буни сира тушунолмайман.

Сиз кимларидир баҳтисиз қилиш эвазига ўз баҳтингизга эришмоқчи бўляпсиз. Аслида сиз ундоқ қилмоқчи эмассан, аммо "Азиз акамсиз яшомлайман", -деган галингиздан шу мақсаднинг ҳиди кеплати. Сизга бир дўст сифатида маслаҳатим, дугонангиз баҳтига кўз олайтиранг. Ўз тугишиган укасини эрлик номусини ўйламаган севикилди акангиз, келажақда сизни ўйлармикин. Сиздан илтимосим сувчиларга "йўқ" денг. Азиз акангизни тақлифига кўра, тўйдан кейинги "ишкӣ" саргузаштларнинг оҳир-оқибати даҳшат. Ака-ука, эр-хотин, ота-она Фарзандлар, хуллас бир оиласга "бомба" тушгандан ёмонроқ бўлади. Агар иродали кўз бўлсангиз, барчасига кўл сунтагн, ҳаракат қилиб бу "хавфли" севгингиздан ҳам воз кечинг. Инсон ҳеч қачон ток ўтган эмас, яккалик факат ҳудога хос. Мухабатнинг қўзини кўр дейишиди. Менинг сизга ёзётган аччик мактубим, зора севгидан кўр бўлган кўзларнингизни очишлигига хизмат қилас. Сиз қанчалик севсангиз, дугонангиз ҳам эри Азизни сизчалик севиши мумкинлигини ҳам унтуитманд. Ўйил бола булғаннинг учун, йигитлар қалбидаги бир иллатни сизга ошкор қили-кошки шу сизга ёрдан берса. Баъзи бир йигитлар учун қизлар мисоли чиройли "олма". У ўзи иштаган олмани кўлга киритиш учун интилади. Кўлга киритгач, бир тишлайди-ю, "буям ҳамма олмага ўхшаган экан-у", -деб отиб кетаверади. Сизни бир тишланиб колиб кетишингизни ҳеч ким истамайди. "Азиз акам унда эмаслар, -дейшингиз мумкин. Тўғри, унди бўлмасликлари ҳам мумкин... аммо-си бор.

Хотинидан ташқари, унинг дугонасини севиб қолиб, (агар бу "севги" рост бўлса) яна ўз севгилисини ўз тушишган инисига "инъом" қилиб, энг даҳшатлиси тўй ўтгач "донлашиб" юришини так-

лиф қилган одамдан яхшилик кутиш мумкинми-кин? Шахсан мен кутмайман! Бақтлар ўтиб, у акангиз яна кимнидир севиб қолмаслигига ҳеч ким, ҳатто сиз ҳам кафолат беролмайсиз.

"К" исмли синглим!

Сизни ҳолатингизни тушуниб турлибман. Севги бу Олов. Одами куйдиради. Аммо охири нима бўлади. СЕВГИ+СЕВГИ=ПУШАЙМОН бўлишидан ёмони йўқ дунёда. Ҳар томонлама ўйлаб кўринг. Эр-хотиннинг ширин турмушига "соя" солиб, акуякнинг юз кўрмас бўлиб қолишига сабабчи бўлиб гуноҳкорга айланниб қолмант. Ўйлаб кўринг Азиз акангизсиз ҳам баҳти яшашингиз мумкин-ку. Барни худодан. Такор айтаман, совчиларга рад жавобини беринг. Шунда тўғри йўлини танлаган бўласиз. Жон синглим, қўзингизни катта очинг, бир тинч оиласи барбод бўлишиям, обод бўлишиям сиз шўрликнинг кўлинингизда турлиби.

Сизга дунёдаги энг ёркин баҳтини тиради,

Ботирхон ЭРГАШЕВ.

ЎША ГАПИДАН ҮЯЛСА КЕРАК

Синглим К... сен нотўғи йўлга кириб қолганинг ўзинг ҳам сезиб турлибсан. Сен тенги баъзи қизларнинг мана шунақа йўлга кириб қолаётганигиди ахилманд. Бу иш ўзбекчилик, мусулмончилик у ўқда турсан, инсон хотига номусиниб ёши-ку. Бу хоти-ҳаракатинг учун ота-онанг мақалла-куй, эл-юрт олдида қандай бош кўтариб юради? Ахир, қандай қилиб чин дугонангиз ўзиға обе кўйдинг? Ҳали ҳам кеч эмас, бу йўлдан ҳайтишинингга ҳали ҳам имкон бор. Усиз ҳаётини тасаввур кила олмайман", -деб ёзисан. Ахир ўз укасига вафо кимлайдиган, ўз укасингиз ҳам ҳаётини заҳарлашга тайёр кимсадан сен қандай вафо кутасан? Сенинг ёшингда киши ҳар томонлама етук, тушнинг, фахм-фаросатли бўлиши керак. Ҳаётта ёнгилтаклик билан караб бўлмайди. Инсонга умр бир марта берилади. Йўқса, ҳаётингдан бутун умр пушаймон бўлиб ўтасан. Ҳозир мен сенга ҳаётимда бўлган бир воқеани ёзмоқчиман.

Бундан 5 йил оддин синфодш дўстимга маҳалла-мизингизнинг обрўли хонадонидан бир кизни унаширити. Ўша пайтда талаబ эдим. Бир кунин автобусда ўқишидан келаётсан, ўша кизни кўриб қолдим. Сўрашдик, кейин у менга гали борлигини айтди. Биз автобусдан тушиб истироҳат боғига кирдик. У мактабда ўқиб юрган пайтидан бери мени ёқтиришини, бефарқлигим сабабли бу гапларни айтолмаганини, ота-онасининг раъига қараб, уларни қистови билан фотиҳа бўлганлигини айтди. Мен унга ётиғи билан тушунтиришга ҳаракат қўлдим. Унга йўлана олмаслигими, ҳали олдинда армия хизмати борлигини, муҳими севганинг борлигини айтдим. Кейин ўша йигитта турмушга чиқди. Қисқаси, ҳозир оиласи билан баҳти яхши кечираяпти. Ширин-шакар фарзандлари бор. Ахён-аҳён кўча-кўйда учрашиб қолсан уялганидан юзлари қизариб кетади. Ўша пайтдаги гапларидан уялса керак-да...

A.B.,
Чирчик

"ЎЗБЕК ҚИЗИ" ДЕГАН МУҚАДДАС НОМГА ЛОЙИҚ БЎЛИНГ

Хурматли К...

Менинг ёшим 18 да, аввалимбор, сиз менинг ке-чиринг. Сиздан кичик бўлсан, сизга маслаҳат

хакида дугонангиз хабар топиб қолишидан кўркмайсиз? Ахир, "Қинир ишнинг қийиги кирк йилдан кейин ҳам ҳаммади", деб бекорга айтишимаган-ку. Ана ўшанда виждонингизни қўйналмайдими? Виждонингизга нима деб жавоб берасиз?

Севги азобидан кутилиш мумкин-ку, лекин виждан азобидан кутилиш мумкин эмас-ку! Ушанда ҳозиргиридан ҳам мушкул ахволга тушиб қолишидан кўркмайсизми?

Энди дугонангизни қайнисидан совчилар келишибди. Азиз акангизнинг фикрича, муносабатларингиз янайам яхшиланар экан. Унда сиз ҳақиқатдан ҳам ака-ука ўртасида қўирчоқ бўлиб қоласиз-ку... Агар бундан хабар топишса, нима деган ном оласиз? "Ўзбек қизи" деган мукаддас номга дег тиширасиз-ку?

Энди сизга сингиллик маслаҳатим:

Азиз акангиздан кўнглигизни совутишга ҳаракат қилинг. Ўша биринчи учрашудаёк унга рад жа-вобини қайтарганингизда ҳозир шу ахволга тушиб мас эдингиз-ку. Ушанда дугонангиз баҳти учун ўз хиссангизни кўшган бўлардингиз. Ўшанда виждо-

нингиз эркин нафас олмасмиди. Энди хотолингизни ювиб, бошқа хато қилмасликка ҳара-кат қилинг. Унинг укасига турмушга чиқишга ро-зилик берманг. Ҳали ёш экансиз. Сизнинг баҳти-тингиз ҳали олдинда. Сиз севгувчи, озури қулувчи шахзода ҳали келади. Сиз кутинг, умид қилинг. Тўғри, сиз севиб қолгансиз. Мен эса бирор йигитни севмаганман. Балки, мен шунинг учун сизни кўнглигизни тушунмагандирман. Балки, дўстликни севгидан улуғроқ турғандирман. Нима бўлгандан ҳам кўнглигизга ботадиган бирор сўз айтган бўлсан, яна бир бор узр. Севгини билмай турлиб маслаҳат бериди, деб ўйланмаган, ўзим севмаган бўлсан ҳам севишганлар ўртасида кўп қўйинчилик ва курсандчиллик даҳардор бўлгандан. Сизни ҳам тушуннишга ҳаракат қўлдим, лекин тушундимми, тушунмадими, билмадим. Тушунмай турлиб маслаҳат берган бўлсан узр.

Шундай бахт топганини, ўзга бир инсон, Сен түфайли баҳтсиз бўлиб қолмасин.

Шундай бахт топганини, орзуманд кўнгил, Сўнгра армонларга тўлиб қолмасин.

**Матлуба АБДУНАРОВА,
Жиззах вилояти,
Арнасой тумани.**

ТАБРИКЛАР ВА ЭБЛОНАЛАР

Азизларим ХУРШИД,
РУШАНИЦА, МУНИСАХОН!

Туғилган кунингиз муборак!
Доимо соғ-омон бўйлиг, шод-
ликка тўлиб юринглар.

Бобонг, бувинг, отанг
Жамшид, онанг Мадина-
бону.

Укам ДИЛМУРОДЖОН!

Сени таваллуд кунинг
билан табриклайман.
Сенга баҳт, соғлиқ, узоқ
умр тилайман.

Опанг Мухайё.

Онахонимиз
КУМРИХОН
ДАДАБОЕВА!

68 ёшин-
гиз билан
кутлаймиз.

Бахтилизга ҳамиша соғ
бўлинг. Умрингиз зиёда
бўлсин.

Кўзингиз Шоира,
куёвингиз Рустамжон

ИСЛОМЖОН!

Туғилган кунинг му-
борак бўлсин. Бахти-
лизга доимо соғ
бўлгин.

Дадан Абдумурод,
онанг Дилафуз,
холанг Нилюфар.

Гиёҳлар ёрдамида озиш, се-
мириш, ажинлардан фориг
бўлишига ёрдам берамиз.
Тел: 199-31-68, 125-13-93,
46-49-54

282-ўрта мактаб томони-
дан БУВАЛИН Андрей Ген-
надьевич номига 1998 йилда
берилган О'Р-Е № 055198 рақами гувоҳнома
йўқолланглиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«ДИЛОРОМ» ўкув маркази таклиф этади:

1. Компьютер билимлари.
2. Замонийи бухгалтерия хисоби
3. Зардзуллик - бухороча
4. Тикиш-бичиш, моделлаштириш.
5. Аёллар устки киймаларни тикиш-бичиш, моделлаштириш.

3 ойлик:

1. Компьютерда бухгалтерия хисоби
2. Инглиз тили (бошловчиликла давом эти-
рувчилар учун)

Манзул: Абай кўчаси, 4 "А"-уй,

1-кават, 115-хона

Тел: 144-58-34; 58-48-50.

Мўлжал: "Алишер Навоий" метро бекети.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЖОДИДАН

ЭЙ ДИЛ

Бўлса ҳашаматли, баланд кошонанг,
Пештоқи олтин-у, зардан остоонанг,
Дусту ёрларингга тўлса-да хонанг,
Кўнглингга муносиб кўнгил бўлмаса,
Барibir фарисбан, фарисбан эй дил.

Пойнга эгилиб, тўкилса гуллар,
Хуснингдан афсона сўйласа диллар,
Сенинг-чун кўксидা бўлса-да кўллар,
Кўнглингга муносиб кўнгил бўлмаса,
Барibir фарисбан, фарисбан эй дил.

Коматинг ярашса катта майдонга,
Доврунг ёйилса жумла-жаҳонга.
Кўлларинг узатсанг етса осмонга,
Кўнглингга муносиб кўнгил бўлмаса,
Барibir фарисбан, фарисбан эй дил.

Ёнингда ўлтириб гўзл қаламкosh,
Сузиб берса олтин косаларда ош,
Кую фазал ила бўлсанг-да йўлдош,
Кўнглингга муносиб кўнгил бўлмаса,
Барibir фарисбан, фарисбан эй дил.

Дилором МУРОДОВА

БУ АЖИБ ДУНЁ

● Немислар сира кўй гўшти
емайдилар, негаки, яхши пиш-
маган кўкатни еган кўй сўйилган-
да гўштидан жуда кўланса хид
чиқар эмиш.

● Японларнинг энг севиб ис-
теъмол етадиган гўшти денгиз-
ҳайвонлари, айниқса саккозе-
гўшти. Улар учун жуда тотли
хисобланар экан.

● Африкадаги масай ва сам-
буру қабилалари деяяри нукул
суг билан озиклинишида.

● Ўрта Ер денгизини суви энг
шўр хисобланади. Унинг 1 куб
метр сувида 28-31 килограмм туз
бор экан. Ваҳоланки бошча ден-
гизлардаги шўр кубометр хисо-
бига 5-6 килограмм тузни ташкил
қиласа.

● Хитойлар сут ичишмайди.
Маскаёф билан сарийени эса ай-
нинг сут деб билишиди. Лекин во-
ажаб: Ўрдак тухумини атайлаб
палағда қилиб, сўнгра ейишади.

● Дунё океани битмас-түган-
мас туз кони хисобланади.
Хисоблашларга қараганда ундағи
туз заҳираси 120 биллион тон-
нага баробар деб тахмин килин-
моқда (бир биллион-минг милли-
ардга тенг).

Тузувчи: Мухитдин
ХАЁНБОЙ ўғли

ОИЛА ЁШ БОШИМГА ШУНЧА САВДО

Ҳамма қизлар қатори
мен ҳам бахтни орзу
қилиб яшайман. Лекин не-
гадир бу туғу менга насиб
килмаятни.

Ёш им 16 да. Яхши
оилада туғилганим. Лекин
мен бутунлай бахтимизан.
Менинг азобли кунларим
шу йил 29 апрелдан баш-
ланди. Мен тикорат билан
шугулланаман. Кўшнимиз бўлмиш бир йигит билан
дўстлашгандик. У билан доимо гаплашиб, дардлашиб
ўтирадик. Лекин кунларнинг бирда кутилмаганди у
йигит ўзини ўзи осиб кўйиди... Унинг ўйдагилар бу
вокеада мени айбор деб топиб, тухмат килишди.
Уларнинг ўйлини "исисик-совуқ" қўлган эмишман. Энди
улар мени холи-жонимга кўйишмайди. Ҳаёлимда ҳамма
менга нафрат билан қараётгандай тюлади. Ўзим
ҳакимда турли хил бўлмагур гап-сўзларни ҳам эшишт-
дим. "Хаттоки қорнидаги боласини содириш учун Тош-
кентга ҳам бориб келган", - дейишиди. "Бола сенини деб,
йигитта осилиб олган", - дейишиди. Бугунги кунда нима
маслаҳат беринглар, нима килай?

Мен энг аввало ўз бахтими топишни, турмуш куриб
узокларга кетишини истайман. Оиласи яхши, мени туш-
надиган 24-25 ёшлардаги йигит бўлса тегардим.

Н.

ОҚ ЙЎЛ ТИЛАНГ МЕНГА ОНАЖОН...

Бу дунёда сиздай меҳрибон, барчамиз учун
қадрдан аяжоним борлигига Оллоҳга беадад
шукрлар айтаман.

Аяжоним сиз юрган йўлларни кўзларимга сур-
тайин, пойнингизга бош эгиг саждалар қиласин.
Ахир сиз фарзандларни ёлгиз ўзингиз оқ ювиб,
оқ тараб улғайтиридингиз. Пок виждонингизни сот-
май, машақатли бу ҳаёт уммонида бошингизни
эгмай, ўзга отаси бор фарзандлардан кам қил-
май ҳалол едириб, ҳалол тарбияладингиз.

Мана буғун мен қалбимда чексиз орзу-умидлар
билан олийгоҳ сари отланиб сиздан изн сўра-
моқдаман. Берган оқ сутнингиз, ҳалол нон-тузин-
гиз ҳаққи-хурмати берган ҳар бир сабонғинизни
унтумайман. Сиздең покдил волидамга муносиб
фарзанд бўлмани. Тилагингиз оқ, ишончингиз бут
бўлсин. Кўйиди мен азиз устозларидан бири
Сожида опамнинг шеърий сатрларини келтир-
моқиман:

Кўзинг гаштли ва машақатли,
Сафарга йўл олди онажон.
Чексиз меҳринг, хурматнинг ҳаққи,
Оқ йўл тила менга онажон.

Махфуз РАСУЛОВА,
Жиззах вилояти, Даշтобод шаҳри.

“ОИЛА ВА ЖАМИЯТ” ЎГИТНОМАСИ

Ноҳуид эр кўринмай қайди юрибди?
Бирор дер, айтмаган тўйда юрибди.
Үйда рўзгорнинг бори ҳам тугаб,
Хотини фам-аламдан кўйиб юрибди.

* * *

Бошида дугона, сирдош бўлибди,
Орадан қыл ўтмас, жондош бўлибди.
Эндиғина ёқасин йиришар ҳар кун,
Сабаби иккви кундош бўлибди.

* * *

Эрдан чиқиб, яна эрга тегади,
Тегса ҳам амали ўрга тегади.
Уч эрни қақшаби, тагин денг яна
Қайси бир пешона шўрга тегади.

* * *

Хотиним яна ҳам, туди дея киз,
Туғруқхонага ҳеч кўрсатмайди из.
Ўз жигарбандидан тониб бўлурми,
Шундай оталар ҳам учрайди эзис.

Пардабой ҚУЛМАТОВ,
Сурхондарё вилояти Жарқўргон тумани,
“Сурхон” фермерлар уюшмаси

ХУҚУҚИНГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

Савол: Мен вояга етмаган болани фарзандликка олмоқчи-
ман. Бу ишни қандай амалга ошириш мумкин?

**Мухаббат Усмонова,
Сурхондарё вилояти.**

Жавоб: Фарзандликка олиш сизнинг ўзингиз рўйхатдан ўтиб
яшайдиган туман ҳокимининг қарори билан амалга оширилайди.
Бунинг учун сиз ариза билан ўз турар жойингиздаги васийлик
ва ҳомийлик ташкилотлари (туман ёки шаҳар ҳалқ, таълими,
соғлини сақлаш ёки ижтимоӣ таъминот бўйимлари)га муро-
жаат киласиз ва уларнинг тавсияномасини оласиз. Уларнинг
тавсияси холосасига кўра сиз ота-оналии хуқуқидан маҳрум
қилинмаган бўлишингиз керак. Умуман бу тўғридан қонун ўзбекистон
Республикаси Оила кодексининг 151, 152-моддасиди
белгилаб берилган.

**Забихилло МУҲАММАДЖОНОВ,
хукукшунос**

МАСЛАҲАТХОНА

Куннинг салқин фаслларида музлатгични
еритиш учун 3-4 кун вакт кетади. Ённинг исисик
кунларида тез еритиб, масаллини жойига
қўймасангиз бузилиб қилиши мумкин.

Музлатгични тезроқ эришини истасангиз
(музлатгични тоқдан узиб қўйгандан сўнг) муз-
хонасига шакиллаб қайнаб турган сувни тоғ-
рачада ёки кичикроқ кострюлкада қўйсангиз
музлари тезда эриб парча-парча бўлиб қўчиб
тушади. Яхларини олиб эриган сувларини ар-
тиб оласиз, қарбасизки 10-15 минут ичиди муз-
латгич муздан ҳоли бўлиб, топ-тоза бўлади.

Холода МИРСАЛИМОВА

(Боши 34 сонда)

Одамлар айриша олмай овора эди. Котиб қолдим, ҳамма шу томонга қараб югураяпти, оёқ-қўлим қалтираб ҳолим қолмади. Яна нима бошлади дея ўзиминг келолмас эдим. Ўглим "Опа уйга кетдик, тез кетайлик. Бўлмаса яна таёк ейсиз", - дея йиглаб мени уй томонга тортарди. Чунки унинг ҳам юраги қолмаган эди. - Мени қалтакланишимни кўриб билиб келарди.

Нима қилишимни билмай уйга қараб юраётган эдим эрим: Бу ёқка кел, нимага қочапсан, ўйнашинги урганимни кўриб қочяпсанми, деди. Вой худойим нима деяпсиз, қанақа ўйнаш, "Одамлар орасида бунака гапирманг, шарманда килманг. Ичиб олибсиз, юринг, уйга ётиб дам олинг, чарчагансиз", - дея олдига бордим. Ўглим "Опа уйга кетдик, борманг, ҳозир сизни қалтаклайди", - дея ёпишиди. Мен "Тўхтаб тур, дадангни олиб келай дедим. Олдига бориб, - "Юринг, уйга, кўйинг, бехуда жанжаллашманг", - дедим. Эрим эса "Мен ҳали у билан гаплашиб бўлмадим. Униям, сениям кўшмазор қиласман. Орқангдан келаётган эди кўрмадингми?", - деди. У менга якинаши келиб башарамаг иккиси мушт тушириб юборди. Йикилиб, юмалаб ариқка тушиб кетибман. Кўз олдим қоронгулашиб кетган эди, ўглимнинг йиглаб ёлишгани, кимлардир мени кўтариб ариқдан чикарганини сезиб турардим. Лекин кўзимга ҳеч нарса кўринмас эди. Ўглим нимададир сув олиб келиб, "Юзларингизни ювинг, кон", - деди. Ҳақиқатдан ҳам бурним, оғзим кон эди. Ҳатто кўйлагим олди ҳам қонга булғанган экан. Юзларимни ювив ўглимни кўлидан ушлаб қочдим. Каёққа, нимага қочапман ўзим ҳам билмадим. Анча қочдим, бир корону жойга бориб катта ариқ бўйида дараҳт тагига бекиниди, бу пайт эрим ҳалиги йигитни уриб дабдала қўлган экан. Одамлар зўрга ажратишгач, эрим мени қидира бошлабди. Мен ўглим билан дир-дир қалтираб ариқ бўйида йиглаб ўтирадим. Сочларим тўзғиган, кўйлакларим кон, башарам шишиган, ўглим йиглаб мени кулоқлаб олган. "Опа

йигламанг, мен катта бўлай ўзим дадами үлдираман. Сизни олиб кетаман бу ердан", - деди. "Йўқ, унақа дема болам, ахир бизни дадангда бошқа киммиз бор, дадасига унақа демайдилар", - дедим. "Бўлмаса нимага сизни уради, ҳадеб жанжал қиласди", - деди. "Кўй, гапирмай ўтири, даданг келиб қолади", - десам, ўглим "Бу ердан кетайлик, кўриб боярпман, ҳозир келсалар яна сизни урадилар, туринг кетайлик", - десам мени кетишга ундарди. "Ўглим, менга қара, сен

ва ўғлимни бағримга босиб орқамга қайтдим. Ўглим, - "Опа балким энди дадам урмас сизни-а, уйга борайлик", - деди. Кошки шундай бўлса, энди йўл бўйига чиқсан эдик. Ўглим тўхтаб қолди. "Нима бўлди", - десам "Эшитмаяпсизми, дадам бақириб бизни чақирайпти", - деди кўриб. Яна катта бир дараҳт тагига ўтиридик. Ҳамма ёқ қоп-коронги эди. Бир маҳал йўлдан кимнингдир югурби ўтгани эшитилди. Кимлигини билмайман, кўзғалишга юрак йўқ. Ҳатто на-

ЕГРИЗАЙБИМ СЕВГАНИМ ЭДИ...

энди катта бола бўлдинг, ҳозир даданг келиб қолса, мен оламини кўрмадим дегин ҳўпми. Шу ерда ўтири", - дедим. Ўглим менга ёпишиб, сиз-чи сиз қаерга кетяпсиз? - "Мен ўзимни мана шу сувга ташлайман. Ўглим мени эсиндан чикарма сени жуда яхши кўраман", - дедим. "Йўқ, унақа қиласман, мени ташлаб кетмант", - дея йиглаб ёпишиди. "Унда сен ҳам ташлайсанми, бариби даданг сенга ҳам ёруф кун бермайди. Биргалиқда ўзимиз сакрайсанми?", - дедим. Ўглим дод деб ёғимга йикилди. "Унақа қиласман, мен қўраман, кўйинг, опа. Бу ердан кетайлик", - деди. Ўглимнинг кўзларига, кичкина жуссасига, йиглаб ёлворишига қараб ўзим ўйлаган фикримдан ўзим ҳафа бўлиб кетдим

фас олишга ҳам кўркардим. Вужудимга ўзимининг юрагим уриши эшитилиб, юрак уришим билан бирга вужудим ҳам баргдай титраб турарди.

"Опа, дадам сизни яна урсая, ёмон бақирайпти", - деди. Куломигма ҳеч нима кирмасди, яхшилаб эшитсан ҳақиқатан ҳам у кишилқа жар болди бақирайпти: "Каердасан, бу ёқка чик, бариби топиб үлдириб ташланг. Яхшилъича чик, бариби олдимга келасан, қаерга бораардинг. Топсан ёмон бўлади, ўзинг чик яхшиси", - деди. Ўглим қараб "Юр болам, даданг олдига", - дедим. Ўглим кўриб: "Йўқ, чикманг, бошқа жойга қочамиз, топа олмайди", - деди. Жон болам, қочиб қаерга ҳам борамиз, сен ҳали ёш-

фас олишга ҳам кўркардим. Вужудимга ўзимининг юрагим уриши эшитилиб, юрак уришим билан бирга вужудим ҳам баргдай титраб турарди.

"Опа, дадам сизни яна урсая, ёмон бақирайпти", - деди. Нимани ёзаман? - деб сўрадим. Мен айтиб турман, сен ёзасан. Яъни мен ҳақиқатан ҳам мана шу йигит билан дон олишиб юрибман. Мен билан гаплашиб, утрашиб турасиз, эрингиз билмасин", - деган. Олдин ўша йигит машинасида мени эшик олдига ташлаб кетган эди. Шунда ҳам эрим билиб колиб уришган эди, лекин кечириб сўраб яна яшаб кеттандик, бу йигит бўлса мени яна утрашиб туринга мажбурларди. Эрим сезиб колиб уни ҳам, мени ҳам калтаклади. Эримда айб йўқ, ҳаммасига мен сабабчиман, бузуклик килдим, дейсан. Ёзасан!", - деди. Мен кўриб кетдим. "Йўқ, бунақа деб улсан ҳам ёзмайман. Чунки қиласман ишни қилди деб, бўлмаган гапни бўлди деб, ёзмайман. Эртага у йигитнинг юзига қандай қарайман, шармандалик-ку буд. Сизга нима керак ўзи, ундан кўра мени ўлдириб ташланг. У йигит билан ҳатто саломлашган ҳам эмасман", - десам. "Ёзмасанг бўлмайди, чунки мен уни ўласи қилиб калтакладим. Мени қамашаса, сен қуткарасан, сени деб урушдим", - деди.

(Давоми бор)

НИГОРА

АГАР КЎНГИЛ ЧЎКСА, ЎКСИНМА....

КУНЛАРНИНГ
БИРИДА...

Ушанда еттинчи синфда ўқирдим. Дарсдан бўш вақтларимда З ёшлик синглум Сайёрани овутиб юраддим. У йигласа дараҳтлардан шоҳчалар, гуллар узб бериб, уни юпатар эдим. Баҳор фасли эди. Осмон тиник, мусаффо. Унинг мовий бағрида опок булултар сайдиб юриди. Гилослар, шафтотилар қўйисос гулга кирган. Боларилар ўз тилида тињмай "ўғнинглаб" гулдан-гулга кўнишиб, бол терарди. Шу чор ширин хаёлларимни бўлиб, синглум йиглаб қолди. Уни юпатиш учун ўрнимдан турдим-у, гилоснинг гуллаб ётган шоҳчаларидан бирини танлаб, унга узб бериш учун кўлимни чўздим. Лекин шу чор гилоснинг баланд шоҳлари учига, юзимга енгил шамол уфуриб сузиги белганд "булут"нинг соясига қараб ҳайратда котиб қолдим. Булат бўлиб, булат эмас, соя бўлиб соя эмас, булат ёки соя орасидаги катта бир нарса дараҳт учига якин келиб тўхтади ва ундан "Шоҳни узма...", деган овоз эшитилди. Унинг опок соқолри, оч ҳаворанг саллали сиймоси ҳам гўёки кўз ўнгимда намоён бўлди. Кейин эса "соя-булут" ҳалиги енгил ҳавони торганча яна осмонга кўтарилиб кетди. Мен негадир бунлан қўркмадим, аксинча кўнглумга бир иликлик, кенглик киргандай бўлди. Бу

воқеани энг якин кишим, сирдошим-бувимларга айтмоқчи бўлдим, лекин "ишионмайдилар", - деб айтольмадим. Кўлим тузалиб кетди. Лекин шу воқеадан кейин қалбимда, кўнглимда, умуман дунёқарашибимда ажиб ўзариси ўз берса бошлади. Ички дунёйидан бир ажиб кенглик пайдо бўла бошлади. Бутун олам, борлик, осмон, ою юлдузлар, тонгда отаётган, тунда ботаётган кўёш, дараҳтлар, майсалар, гуллар кўз ўнгимда янгидан кенг, гўзал шу жойга қочамиз, топа олмайди", - дедим. Ўглим кўриб: "Йўқ, чикманг, бошқа жойга қочамиз, топа олмайди", - деди. Жон болам, қочиб қаерга ҳам борамиз, сен ҳали ёш-

еканлигини англай бошладим. Шу воқеадан кейин қалбимга кира бошлаган кенглик мени доим баҳтиёликка чорлаб турди.

Азиз дўст, бу ҳаёт сўкмоқларида кўнглигинг чўкса ўксинма, тогларга бок, осмонга бок. Улар сени бир фаройиб куч билан юқсақликка, кенгликка чорлайди. Биргина дўст, бир меҳрибон топилмай колса боғларга чик, майсалорга чик. Табиатнинг кенг, меҳрибон боғлriga бошининг кўй ва кўнглигинга бок, дилингта маҳлам топсанг ажабмас... Дунёдаги энг ажиб асарни тингламоқ истасанг дараҳтларнинг шивиринга қулоқ тут. Энг дилрабро кўйни, нағони кўнгил тусаса-эрта тонгда уйон, ҳорлига чик, кўзни юм, уйғок сукунат бағрида ором ол. Қалбинга энг ажиб, нурил наволар оқиб кирса ажабмас...

Шу ўзгача рўзгорнинг, дунёнинг оғир-енглил ҳар хил ташвишлари бошга тушди. Лекин шундай кезлар мен доим шу ажиб кенглик бағрига талпинаман. Унинг бағрида менинг бағрим ҳам кенгяга бошлади. Кўплар ҳавас қиласдан, бувижоним, ота-онам "кўз тегмасин" дэя асрайдиган баҳтига қалбимдаги шу тоза кенглик борлиги сабаб бўлса ажабмас. Қани энди шу кенгликка қизалогимни, иккиси ўғлимни ҳам чорлай олсайдим, дунёда мендан баҳтиёл Она бўлмас эди.

Д. МУРОДОВА

МЕНИНГ ҚАДРІМГА ЕТАРМИКАН?

Ешім 20 да. Ота-онам, синглім ва укаларим бор. Отам яхши жойда ишлайды. Тарбиямиз билан яхши шуғулланади. Онам үй бекаси, келди-кетди, сигир-күй дега-недең әрталаб бизни кузатиб, кеч-курун күтиб олади. Мен ўқиши битириб мана ишлаб юрганимга. 3 йил бўлди, ишим яхши, ўзим ҳам фахранаман.

Бир кун уйга совчилар келиши-ди. Үйнинг энг катта қизи бўлган-дан кейин келади-да, деди онам. Отам менга қараб: "Қизим катта бўлиб қолибди", -деди. Кейин у йигит билан учрашилган яхши гаплашдик. Мен унга ёқмадим. Бош-қа унай кўрмадим. Лекин ҳафа бўлганим йўқ. Ҳали ўшман. Йигит ҳам кўнглимга унча тўғри келма-ган эди. Факат ота-онам биринчи эшикни фаришта очади, деб кўндириб кўшишган эдилар. Шу орада 2 йил ўтиб кетди. Совчилар ҳам келиб турди, у бўлди, бу бўлди тақдир бўлмадими турмушга чик-мадим. Ҳеч ким билан гаплашмадим. Кўпчилиги сизни севиб қол-дим, сизга уйланаман дерди. Лекин тўйдан олдин учрашиш ва йи-гит-қизлар орасида бўладиган нарсалардан кўркардим. Шунийг учун рози бўлмасдим.

Бир куни кечроқ ишдан қайт-дим. Отчёт пайти эди. Уйга ке-тадиган бекатга қараб юрдим. Бекатда кўши келининг укаси Дилмурод турган экан. Жуда яхши таниш бўлмасам ҳам саломлашиб турардик. Келиб унга салом бердим. У ҳам менга қараб салом деди. У билан гаплашдик. Кейин у машина тўхтатди, биз бирга кетдик. Йўлда у менга: "Сизни анчадан бери кузатиб юрибман", -деди. Ўзи якнда ишга кирган экан. Ҳар куни әрталаб автобусга чиқасиз. Менга қарамай-сиз, -деди, мен кулиб нега энди ҳозир қарадим-ку, дедим, у ҳам кулди. Мен унга маҳаллангиз узоқ, ҳозир қандай уйга етиб борасиз дедим. У кулиб сиз кузатиб кўясиз деди.

Шундай қилиб ҳар куни әрта-лаб у билан бирга ишга кетади-ган бўлдим, ҳатто кечкурун ишдан қайтишимни күтиб турар эди. У жудаям олийжаноб ва оқ кўнгил йигит эди, мен учун. У мендан 4 ёш катта ва менга жуда ёкиб қол-ди. Дилмуродни мен яхши томон-ларини кўриб, кўнгил кўйдим. Энди уни бир кун кўрасам турол-майман. Олдин хотин кўйган ва кўп кизлар билан бирга бўлган йигит мендек қизни хурмат қилиб бир умр турмуш кура олармишан, деб ўйлайман. Маслаҳат беринглар, ўз баҳтимга эришиш учун нима қили-шим керак.

НАРГИЗА, Тошкент

нинг ҳам гийбатини қилмаганман. Шунийг учун бу гапларга унча пар-во қилмадим. Ахир қарс бир кўлдан чиқмайди-ку. Мен эшиш-ган гапларни ундан сўрамадим. Ўзи айтиб колар дедим. Бир кун пайти бўлиб қолдими, у бошидан ўтган ҳаётини айтиб берди. У пайтлар кўп ичib ота-онасига су-яниб ёшлик қилиб қўйганини ва

ЯРАТГАНДАН БАХТ СЎРАЙМАН

Аслида севигига ишонмасдим. Синфдошим билан гаплашиб юрардик. Муносабатларимиз ҳам яхши эди. Бир кун синфдошлар билан байрам ке-часи ўтказишга келишдик ва жаммазисига йигилишиб, бир боланинга бор-дик. Кечамиз яхши ўтди, ўғил болалар ичишиди. Ниҳоят кечамизига якун ясас, уйга қайтдик. Йўлда у мени уйимтагача кузатиб қўйиншини айтиди, лекин мен бунига кўнимадим, "ахир ўзинг иғсансан, кейин гаплашамиз", -дедим.

У барibir мен билан кетди. Шу куни у мени ўзи билан гаплашишга маҳбур килди. Ҳаётимда биринчина марта ўғил болалар билан гаплашишим эди, нима дейишни ҳам билмайман. У ҳадеб бир гапни айтарди!

"Сен менини бўлишинг керак",

"Сени барibir тинч қўймайман".

Аслида мен унинг бу сўзларидан кўркқанимдан эмас, балки синфдо-шими-ку, у менга ёмонликираво кўрмас, шунчалик севаркан деб ўйлаб, "майли бир ўйлаб кўраман", деб жавоб бердим. Шундан кейин ҳам 3-4 марта гаплашиб юрдик. Даастлаб унинг сўзлари мени ўзига қаратишга, унга бўйсунишинг маҳбур қиласётгандек эди...

Хулас, биз ҳали турмуш курмасдан олдин ажрашиб кетдик. Нега? Бунга ҳануз тушунолмайман. Мен бун-дан ҳам йиглайман, ҳам кувонаман. Йиглашмуга сабаб, бу дунёда мен энди баҳтимни топаётгандай эдим. Факат уни дер эдим, минг афсуски у гапларининг устидан чиқолмади.

Яқинда у яна олдимга келиб, муносабатларимиз давом этириши-мизимни илтимос килди. Мен эса, энди кеч, қалбимнинг синган пар-чалари тузалмаслигини, тузалганда ҳам дарз кетган ўрни кайта тиклан-маслигини айтиб, унга рад жавобни-ни бердим. Орадан 1 йил ўтгач, у яна олдимга келид. Бу орада у 2-3 кизининг уйига совчи қўйган, лекин рад жавобини олганди. Мен узоқ-ни ўйладим, янада рад этидим. Унинг бу ҳаракатларига њечам тушунолмадим. Ёлиз ҳамроҳим Оллоҳ. Факат хаёл сурманки, менга ҳам Яратган тўлиқ баҳт ато этармикан?

ШАБНАМ

ҚАНДАЙ ҚИЛСАМ УНИ ҮНУТАМАН

оламдан кўз юмгандарига 10 йил бўлган. Оиласда онам, мен, укам, бувам, бувим туриам. Онам мени не умидиар билан худога шукур бирор-дан камчилисиз, отамни йўқлигиги билдиримай катта қилиптилар. Уларга қандай айтишга хайрон бўлиб қолдим. Бир куни бор кучини тўплаб онамга айтдим. Лекин онам мени тушунмадилар. ... "Мени Хоразмга берадиган кизим йўқ, агар янада ёзишсан сен мени кизим эмас-сан, менга ўз бошимча киз керак эмас", -дедилар.

Аксига олиб у ҳам бир ўғил, уни ҳам не умидиар билан катта қилишапти. уни Тошкентта мени Хоразмга беришмайди. Ш.. ни ота-онаси ҳам хат ёзишидиди. Лекин мен уларни таҳлили ҳам жавоб қайтармадим. Энди нима қилишга хайронман. Мен олдиндан билгандим шундай бўлишими, онамни тушунсалар керак деб ўйлагандим. Мен уни умидвор қилиб кўйдим. Мен узисиз келажигини тасаввур кила олмайман. Лекин онамни розиликларисиз у билан яшашни хоҳламайман. Менга маслаҳат беринглар, илтимос!... уни унтишишга ёрдам беринглар!

МАФТУНА, Тошкент

Оила жамият

Маколада келтирилган фактлар, воеалар, мәълумотлар учун муаллиф жавоб-гар хисобланади.

Муаллиф фикри таҳририят нуткани назаридан фарқ қилиши мумкин.

Кўлёзмалар таҳлил қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.

БОШ МУҲАРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Телефонлар:
Бош муҳаррир — 133-28-20
Котибият — 34-86-91

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент — 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-йи.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.
Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йи.
Босишига топшириш вақти — 20.35
Босишига топширилди — 21.15

ХОМИЙ
«Матбуот тарқатувчи»
акциядорлик жамияти

ОБУНА ИНДЕКСИ - {якка обуначилар учун 176 ташкилотлар учун 177}

Рўйхатга олиш № 33

Буюртма Г-0558

33625 нусхада чоп этилди.

Формати А-3, ҳажми 2 босма тобок.

Баҳси: эркин нархда.

Рассом — Н. ХОЛМУРОДОВ.

Навбатчи — Н. ЙУЛДОШЕВА.